

Genetická diverzita evropského rodu suchozemských plžů *Cochlodina* (Gastropoda: Clausiliidae) se zaměřením na *C. laminata*

Szalontayová, V¹; Tlachač, P¹; Petrusek A²; Juříčková, L¹

(1) Katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova v Praze, Viničná 7, 128 44 Praha 2, Česká republika;
veronika.szalontayova@gmail.com

(2) Katedra ekologie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova v Praze, Viničná 7, 128 44 Praha 2, Česká republika

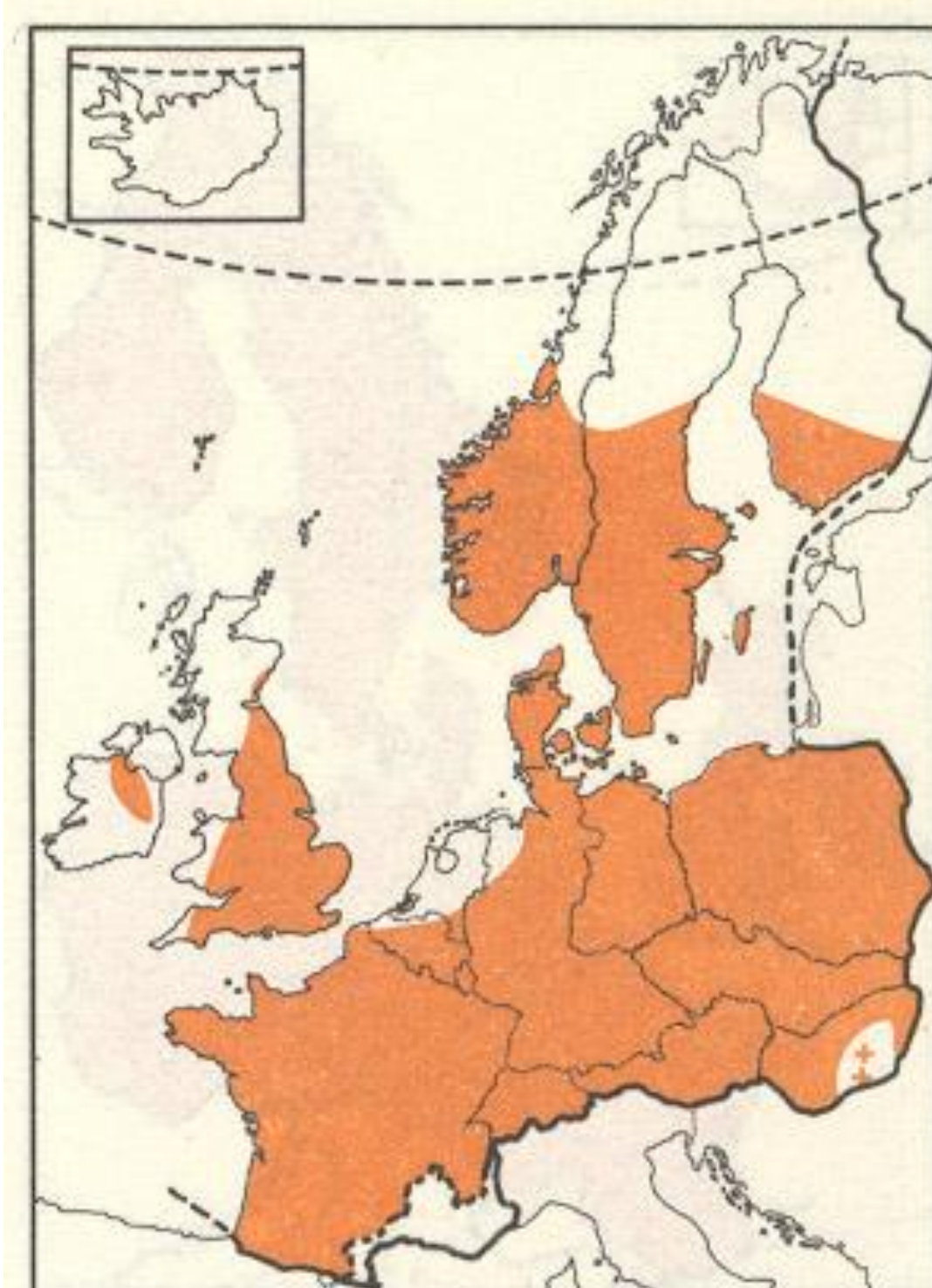

Obr. 1: *Cochlodina laminata*

Proč právě *C. laminata*?

Pro většinu suchozemských plžů rodu *Cochlodina* (Gastropoda: Clausiliidae) jsou typické roztroušené ostrůvkovité areály rozšíření. Jedinou výjimkou je *Cochlodina laminata*, jejíž areál rozšíření pokrývá podstatnou část Evropy. Jak bylo zjištěno dříve (Tlachač 2008), jedinci *C. laminata* jsou velice variabilní jak na morfologické, tak i na genetické úrovni.

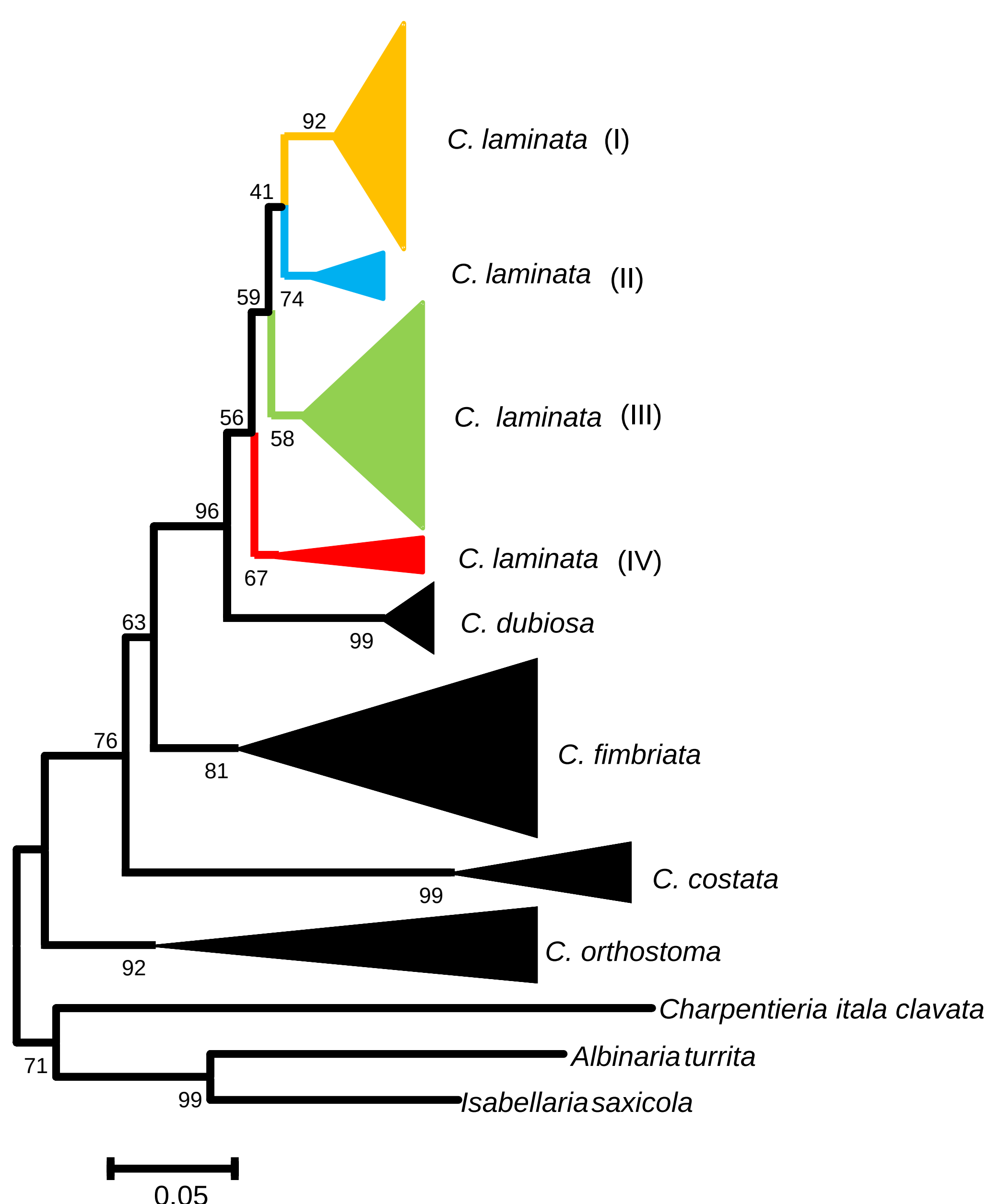
Cílem naší studie je pokusit se vysvětlit příčiny této velké variability s použitím kombinace morfologických a molekulárních metod.

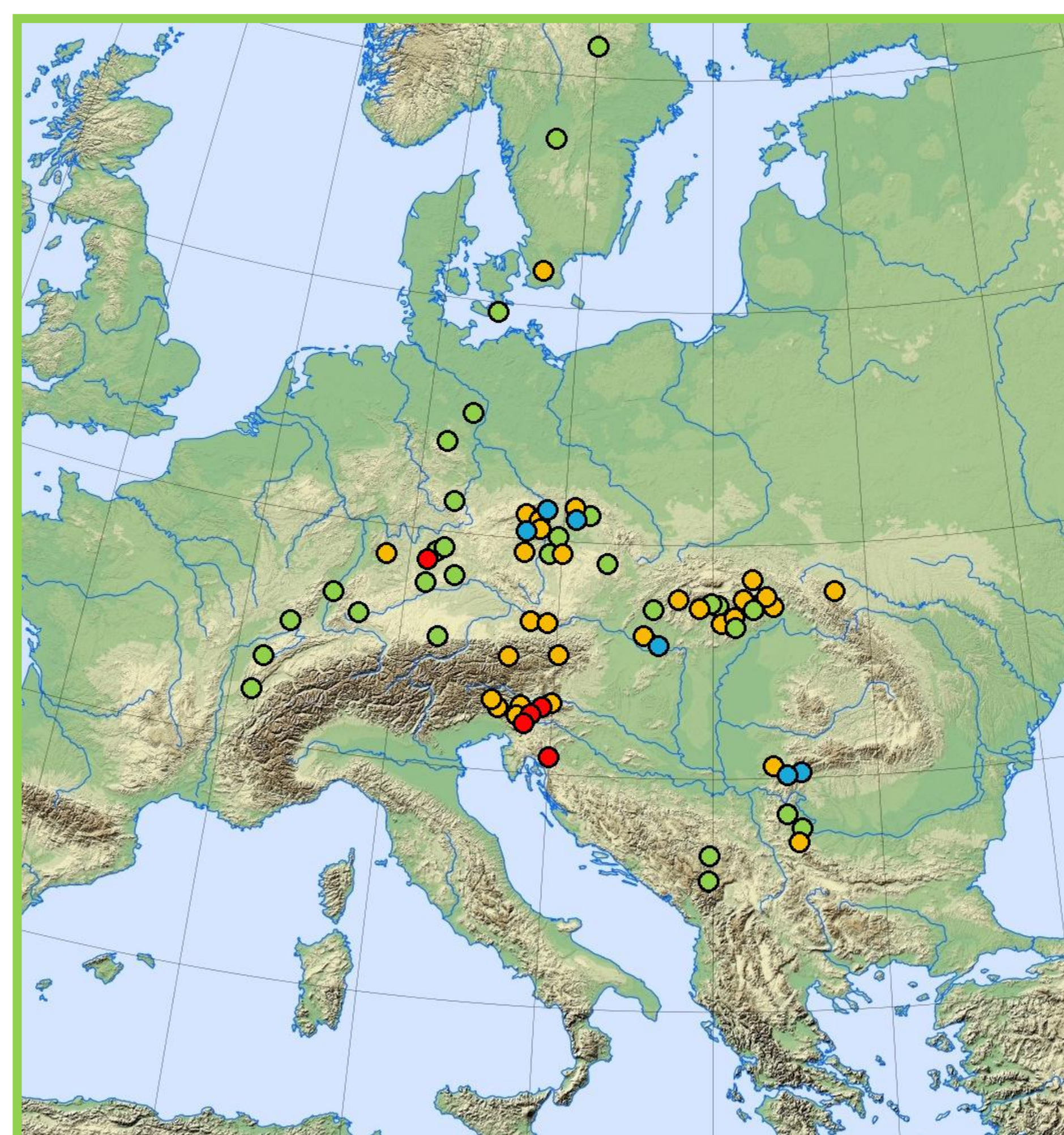
Obr. 2: Areál rozšíření *C. laminata* (Kerney et al. 1979)

Metody a dosavadní výsledky

V genetických analýzách bylo použito dohromady 241 jedinců rodu *Cochlodina* z 15 evropských zemí, patřících do 7 druhů. K analýzám bylo použito mitochondriálního genu 16S. Prezentovaný strom byl vytvořen metodou neighbor-joining. Potvrzuje pouze samostatnost jednotlivých linií, nikoliv jejich příbuzenské vztahy.

Obr. 3 : Strom založený na metodě neighbor-joining. Jednotlivé linie v rámci *C. laminata* jsou vyznačeny barevně.

Obr. 4 : Mapa s vyznačenými místy sběru zástupců jednotlivých linií v rámci *C. laminata*

Závěr

Geografické rozšíření jednotlivých linií nasvědčuje tomu, že současná genetická i morfologická variabilita v rámci rodu *Cochlodina* byla výrazně ovlivněna přežíváním glaciálu v kryptických severních glaciálních refugiích, t.j. malých a ne zcela geneticky izolovaných habitatech s vhodným mikroklimatem, a to zejména v alpských a karpatských údolích. Tato glaciální refugia a případná hybridizace s následnou introgresí jsou tedy dvě možné příčiny velké morfologické a genetické variability v rámci druhu *Cochlodina laminata*. Tento druh se jeví spíše jako komplex kryptických taxonů, jejichž areály rozšíření vyznačené na obr. 2 bude potřeba ještě doplnit.